

РЕШЕНИЕ

№ 319

гр. С., 06.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 64 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ ЦВ. СЛАВОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА Гражданско дело №
20221110114611 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.124 ГПК.

Й. А. А. е предявил искове по чл.405 КЗ, чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.82 ЗЗД срещу „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД за сумата от 3200 лева – застрахователно обезщетение за щети върху л.а. марка „К.“ модел „*“ с рег. № * СР, причинени при ПТП от 15.10.2021г. около 12:00ч. в гр. Луковит на ул. „Милин камък“ на кръстовището с ул. „Александър Стамболийски“, който автомобил към датата на произшествието е бил предмет на сключен при ответника договор по застраховка „каска“, обективиран в застрахователна полица № 0030X0658306, ведно със законната лихва от 21.03.2022г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане, за сумата от 139,55 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху последната главница за период на забавата 15.10.2021г. до 20.03.2022г., както и за сумата от 5000 лева – обезщетение за неимуществени вреди от извънсъдебния отказ на ответника да плати обезщетение по претенцията, мотивиран с деклариране на неверни обстоятелства, които вреди се изразяват в силен стрес, разстройство на съня, сърцебиене, затруднена концентрация и раздразнителност.

Ищецът твърди, че на 15.10.2021г. около 12:00ч. в гр. Луковит управлявал собствения си л.а. „К.“ модел „*“ с рег. № *СР, като на кръстовището между ул. „Ал. Стамболийски“ и ул. „Милин Камък“ претърпял пътнотранспортно произшествието. Виновен за произшествието бил водачът на л.а. „К.“ с рег. № *СТ, който не спазил знак Б2 „Спри ! Пропусни движещия се по път с предимство !“, вследствие на което ударил от лявата страна управлявания от ищеца автомобил. За процесното ПТП двамата водачи съставили двустранен констативен протокол за ПТП, в който водачът на л.а. „К.“ с рег. № *СТ изрично признал вината си за настъпване на инцидента. Към датата на произшествието л.а. „К.“ модел „*“ с рег. № *СР бил обект на сключена при ответника застраховка „каска“. На 18.10.2021г. ищецът подал до ответника заявление за изплащане на обезщетение по повод процесното събитие, като ответникът отказал плащане с мотива, че констатираните увреждания върху автомобила на ищеца не кореспондират с декларирания механизъм на настъпването му и с вида и степента на уврежданията по другия автомобил и ответникът възразил, че констатираните щети са настъпили при различни от заявените обстоятелства. Въпреки молбите на ищеца за преразглеждане на становището си ответникът потвърдил отказа си. Ищецът счита поставеният отказ от плащане на застрахователно обезщетение

за неоснователен и претендира изплащане на застрахователно обезщетение, както и обезщетение за забава в размер на законната лихва от дата на постановяване на отказа до предявяване на иска. Освен това твърди, че във връзка с постановения отказ, обоснован с деклариране на неверни обстоятелства, ищецът е преживял силен стрес, появили се затруднения със съня, нарушения в концентрацията и раздразнителност.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който оспорва исковете. Оспорва твърдения механизъм на събитието и причинната връзка между уврежданията по автомобила, предмет на договора за имуществено застраховане, и твърдяното събитие. Било налице изключение на застрахователното покритие съгласно клаузата на т.14.8 ОУ – предоставяне на неверни данни пред застрахователя относно механизма на настъпване на застрахователното събитие. Евантуално, вследствие на инцидента на процесния автомобил била нанесена тотална щета. Оспорва и иска за неимуществени вреди с възражения за липса на причинно – следствена връзка между състоянието на ищеца и процесното събитие, като твърденията му за изживени негативни емоции били преувеличени, евантуално – претенцията за неимуществените вреди била завишена по размер.

Третото лице – помагач, привлечен на страната на ответника – „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, е подало писмено становище, с което оспорва твърдения механизъм на ПТП, твърдените увреждания върху автомобила и евантуално - наличието на причинно – следствена връзка между вредите и процесното събитие. Оспорва твърдяното произшествие да е настъпило по вина на водача на л.а. „К.“ с рег. № * СТ. Евантуално дължимото обезщетение следвало да се определи съгласно методиката по Наредба № 24/2006г. за задължителното застраховане. Оспорва иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди по основание и размер с довод, че не е доказано постановеният от ответника отказ от заплащане на застрахователно обезщетение да се е отразил негативно върху психиката на ищеца, както и евантуално психическо страдание/заболяване на ищеца да е в причинна връзка с отказа на ответното застрахователно дружество. Оспорва последният иск и като завишен по размер съобразно критерия за справедливост по чл.52 ЗЗД.

Софийски районен съд, като взе предвид предявения иск, възраженията срещу него и доказателствата по делото, намира следното:

По иска по чл.405 КЗ в тежест на ищеца е да докаже, че при действието на сключен между страните договор по застраховка „каска“ е настъпил покрит от застраховката риск – твърдяното събитие, при което са настъпили процесните вреди, както и размера на действително причинените вреди към датата на събитието.

В тежест на ответника е да докаже възражението си за наличие на изключения риск, на който се е позовал в отговора на исковата молба.

По делото не се спори, а и от приетата като доказателство застрахователна полица № 0306X0658306 се установява, че между ищеца Й. А. А. и ответника „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД е сключен застрахователен договор по застраховка „каска“ с обект л.а. „К.“ модел „*“ с рег. № *СР и с период на застрахователното покритие 14.07.2021г. – 13.07.2022г.

Спорен между страните е въпросът дали е настъпило твърдяното от ищеца пътнотранспортно произшествие на 15.10.2021г. в гр. Луковит при твърдения в исковата молба механизъм. Ищецът се домогва да докаже, че на посочената дата на кръстовището между ул. „Ал. Стамболийски“ и ул. „Милин Камък“ в гр. Луковит между управлявания от него автомобил л.а. „К.“ модел „*“ с рег. № *СР и водач на л.а. „К.“ с рег. № *СТ е възникнало пътнотранспортно произшествието. Ищецът твърди, че виновен за произшествието е водачът на л.а. „К.“ с рег. № *СТ, който не спазил знак Б2 „Спри ! Пропусни движещия се по път с предимство !“, вследствие на което ударил преминаващия по път с предимство лек автомобил, управляван от ищеца.

Като доказателство по делото е приет двустранен констативен протокол за ПТП от 15.10.2021г., съставен между водачите на двата автомобила, които предвид нарисуваната схема са приели помежду си механизма, който се излага в исковата молба и който съответства на декларираното от ищеца в заявлението за изплащане на обезщетение от твърдяното събитие (видно приетото като доказателство заявление за изплащане на обезщетение за вреди – л.9 от

делото). В съставения двустранен констативен протокол водачът на л.а. „К.“ с рег. № *СТ се е посочил като виновен за произшествието. Двустранният констативен протокол за ПТП като частен свидетелстващ документ не се ползва с обвързваща съда материална доказателствена сила относно отразените в него обстоятелства, като по същество обективира съгласуваните изявления на участниците в ПТП относно причините за произшествието, съставен при предвидените в закона предпоставки (липса на спор между участниците в ПТП относно обстоятелствата, свързани с него и при причинени само материални щети, - арг. чл.5, ал.1 от Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г., вр. чл.125а, ал.2 ЗДвП). При това верността на отразените в посочения протокол обстоятелства – възникване на събитието на посоченото място, дата, при сочените участници и механизъм, следва безспорно да се установи чрез други годни доказателства.

Въпросът относно техническата възможност за настъпване на произшествието при декларирания от ищеца механизъм е бил предмет на изследване на вещо лице при изслушване на заключение по съдебно – автотехническа експертиза – основно и допълнително. В основното си заключение вещото лице е заключило, че от техническа гледна точка се появяват различия и противоречия със заявения механизъм на ПТП. За да направи своите изводи, вещото лице е отчело установеното при огледите на автомобила, обект на сключената при ответника застраховка, предоставения снимков материал със заснети зони на увреждане по двата автомобила и констатираните увреждания от техническите лица в описите на щетите. Вещото лице е извършило и оглед на автомобила, обект на процесната застрахователна полица по застраховка „каска“, и е взело предвид и заснетите при огледа увреждания в дълбочина и конфигурация на автомобила. Върху собствения на ищеца автомобил са установени увреждания, които по размер, по дълбочина, височина, вкл. и неизяснени увреждания по врата задна лява, гума задна лява, не отговарят на облицовката на предна броня на МПС „К.“, модел „*“ с рег. № * СТ. Вещото лице е посочило, че уврежданията върху двата автомобила не съответстват да са получени при твърдения механизъм на ПТП, като тези несъответствия се отнасят за двата автомобила, за които се твърди, че са участници в процесното ПТП. В съответствие с Третия закон на Нютон („Всяко действие има равно по големина и противоположно по посока противодействие“, т.е. ако едно тяло действа на друго тяло с дадена сила, то винаги второто тяло противодейства на първото с равна по големина и противоположна по посока сила, приложена в точката на взаимодействие), вещото лице е посочило, че уврежданията върху МПС „К.“, модел „*“ с рег. № * СТ биха били значително по – големи от констатираните такива. Подробно описание на констатираните от вещото лице несъответствия се съдържат в основното заключение, което е детайлно мотивирано в тази част. Предвид констатираните несъответствия вещото лице е заключило, че установените увреждания в страничната лява част на л.а. „К.“ модел „*“ с рег. № *СР – тяхната големина, ширина и вдълбнатина в дълбочина, водят на извод от техническа гледна точка за реализиран удар в посочения автомобил със сила и интензитет при обстоятелства, различни от отразените в двустранния констативен протокол. При конкретно изложените в заключението противоречия е заключено, че уврежданията по двете МПС не съответстват на заявения в исковата молба механизъм и същите са получени по друго време и друго място и при механизъм, различен от заявения (отговор на задача IV.6 от основното заключение). При изслушване на основното заключение в открито съдебно заседание вещото лице е посочило, че автомобилът, който се твърди, че нанася удара (л.а. „К.“ модел „*“), ще понесе по – малко щети от този, който се намира от дясната му страна (л.а. „К.“ модел „СТР“), но дори и при тази констатация следва да са налице по – сериозни щети върху л.а. „К.“ модел „*“. Предвид дълбочината на уврежданията върху л.а. „К.“ модел „СТР“ върху другия автомобил - л.а. „К.“ модел „*“, е следвало да бъдат нанесени увреждания по предния капак, счупване на декоративната решетка и хром – никеловата рамка и да бъдат нанесени други увреждания в зоната на твърдения удар, които обаче увреждания в случая не се установяват.

По делото като свидетел по искане на ответника е разпитан Георги Иванов Андреев, който работи при ответника на длъжността „експерт Дирекция сигурност“ от 2014г. вкл. към датата на провеждане на разпита му и задълженията му са свързани с проверка на място по повод заведени щети, като провежда беседи със заявителите на събитията и съставя снимков материал. Свидетелят посочва, че има спомен за посетено от него място, на което било заявено събитие в гр. Луковит. Посетил мястото, на което е било заявено, че се е случило събитието и се срещнал с водача на

единия автомобил – марка „К.“, обект на застраховка при ответното дружество. Свидетелят се е срещнал и с водача на другия автомобил и изготвил снимки на двата автомобила в присъствие на водачите, които снимки се прилагали към щетата при Дирекция „Правна“. Свидетелят потвърди, че първите две снимки от Приложение № 2 към основното заключение по съдебно – автотехническата експертиза, на които е изобразен л.а. „К.“ с рег. № * СТ, са изготвени от него. Предвид така събраните свидетелски показания, които се кредитират от съда като последователни и логични, се установява, че състоянието на автомобила л.а. „К.“ с рег. № * СТ след настъпване на твърдения инцидент е такова, каквото е било обект на изследване от вещото лице при изготвяне на заключението.

В приетото допълнително заключение по съдебно – автотехническата експертиза вещото лице е взело предвид конкретните параметри на двата автомобила като тежина и височина и предвид така съобразените параметри на автомобилите е потвърдил извода си за несъответствие на получените върху автомобилите увреждания при твърдения механизъм. Вещото лице е формирало извод, че при удар със скорост около 30 – 40 км/час биха настъпили значително по – сериозни щети върху л.а. „К.“ модел „СРХ“.

Съдът кредитира заключенията на вещото лице (основно и допълнително) на основание чл.202 ГПК като компетентно дадени и подробно и убедително обосновани.

Следва да се отбележи, че именно несъответствието между уврежданията по автомобилите при заявения механизъм и по- точно установените значително по – леки увреждания върху л.а. „К.“ модел „СРХ“ в сравнение с щетите по собствения на ищеца автомобил, като последните сочат на тотална щета, е дало основание на ответника да откаже плащане на застрахователно обезщетение по отправената спрямо него извънсъдебна претенция, видно от приетото като доказателство писмо с изх. № 100 – 558/07.02.2022г. – л.17 от делото

Предвид изложеното съдът приема, че отразените в съставения двустранен констативен протокол обстоятелства не отговарят на действително случилите се. По делото не са събрани годни доказателства, които да потвърждават настъпване на събитие при твърдения механизъм.

Предвид горното съдът приема за недоказан твърдения в исковата молба механизъм на ПТП, който ищецът е декларирал и пред застрахователя в заявлението за изплащане на застрахователното обезщетение. Съгласно клаузата на т.14.8 от Общите условия към застрахователния договор не се покриват щети при заблуда на застрахователя чрез предоставяне на неверни данни за застрахователното събитие. Съгласно клаузата на т.58.2 ОУ при настъпване на застрахователното събитие застрахованият е длъжен да изложи обстоятелствата, които са му известни във връзка с настъпилото застрахователното събитие. Изпълнението на последното задължение е от значение за установяване (доказване) на събитието – време, място, начин на възникване и обстоятелства, при което е настъпило, с оглед установяване на това дали конкретното събитие представлява покрит по застраховката риск, възникнало ли е през периода на застрахователното събитие и установяване на причинно – следствената връзка с констатираните щети.

Неоснователен е доводът на ищеца, че невярно декларираните обстоятелства не могат да обосноват отказ от плащане на застрахователно обезщетение с позоваване на нормата на чл.408, ал.1, т.3 КЗ, защото не е доказано визираното договорно неизпълнение да е съществено с оглед интереса на кредитора и поради недоказана причинно – следствена връзка между договорното неизпълнение и увеличаване на риска, неговото реализиране или обхвата на вредите. За възникване на правото за застрахователя да откаже изплащане на застрахователно обезщетение по чл.408, ал.1, т.3 КЗ за неизпълнено задължение на застрахования, предвидено в закон или застрахователния договор, неизпълнението следва да е съществено с оглед на интереса на кредитора и трябва да е налице причинно – следствена връзка с настъпването на застрахователното събитие, с обема на произлезлите от събитието вреди или с възможността те да бъдат доказани (в този смисъл е решение по т.д. № 840/2012г. ВКС, I ТО, решение по т.д. № 615/2011г. на I ТО на ВКС). Въпреки че е създадена по повод приложението на чл.211, т.2 КЗ (отм.), сега чл.408, ал.1, т.3 КЗ, посочената задължителна практика е приложима и за случаите, в които застрахователят обосновава правото си на отказ от изплащане на застрахователно обезщетение с поведение на застрахования, което поради потенциалната опасност да предизвика настъпване на

застрахователното събитие, да способства за увеличаване на вредите от събитието или да препятства доказването им, е предвидено в договора или общите условия като основание за освобождаване от застрахователна отговорност, включително под формата на изключен риск. Аналогично на хипотезите, покриващи фактическия състав на чл.211, т.2 КЗ (отм.), сега чл.408, ал.1, т.3 КЗ, в тези случаи правото на застрахователя да откаже изплащане на застрахователно обезщетение е обусловено от доказване на причинна връзка между поведението на застрахования и настъпването на застрахователното събитие, респ. обема на вредите и/или възможността за доказването им. В посочения смисъл е решение № 207 от 13.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 3394/2015 г., II т. о., ТК. Съдът приема, че неизпълнението на задължението на застрахованото лице за точно и вярно обявяване на всички известни му обстоятелства при настъпване на събитието е значително с оглед интереса на застрахователя и е в причинна връзка с доказване на събитието, защото засяга възможността на застрахователя да установи настъпване на събитието при твърдените обстоятелства и попадането му в обхвата на сключената застраховка. В случая безспорно се установи, че декларираното от ищеца събитие е невъзможно да се е осъществило по заявения начин, което е препятствало възможността на застрахователя да провери дали заявеното събитие е обхванато от застрахователното покритие – по време и предмет, както и вида на щетите вследствие на събитието. Налице е заблуда от страна на ищеца, който невярно е декларирали обстоятелства, на които твърди, че е очевидец, след като заявява, че лично е управлявал автомобила, обект на имуществената застраховка, при настъпване на декларираното събитие. При това в случая става въпрос за съзнавано неточно обявяване на обстоятелства около декларираното събитие. Предвид изложеното налице е изключен риск по чл.14.8 ОУ, освобождаващ застрахователя от задължението за плащане на застрахователно обезщетение, защото в случая изключеният риск по същество представлява неизпълнение на договорно задължение, което е значително с оглед интереса на застрахователя и е в пряка причинно – следствена връзка с доказването на събитието. При това предявеният иск по чл.405, ал.1 КЗ е неоснователен и следва да се отхвърли. От това следва, че искът за акцесорното вземане, който е обусловен от изхода на иска по чл.405, ал.1 КЗ, също следва да се отхвърли.

При условие че не се установи соченото договорно неизпълнение от страна на ответника – неоснователен отказ от плащане на застрахователно обезщетение, неоснователен е и искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от твърдяното договорно неизпълнение. Последното обосновава неоснователност на иска по чл.82 ЗЗД, който също следва да се отхвърли.

По разноските:

Предвид изхода на делото право на разноски има само ответникът, на който следва да се присъдят разноски общо в размер на 340 лева (юрисконсултско възнаграждение и депозит за вещо лице).

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Й. А. А., ЕГН *****, съдебен адрес : гр. С., ул. „Х***“ № * – адв. М., срещу „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД, ЕИК 121076907, със седалище и адрес на управление : гр. С., ул. „Стефан Караджа“ № 2, икове по чл.405 КЗ, чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.82 ЗЗД за сумата от 3200 лева – застрахователно обезщетение за щети върху л.а. марка „К.“ модел „*“ с рег. № * СР, причинени при ПТП от 15.10.2021г. около 12:00ч. в гр. Луковит на ул. „Милин камък“ на кръстовището с ул. „Александър Стамболийски“, който автомобил към датата на произшествието е бил предмет на сключен при ответника договор по застраховка „каска“, обективиран в застрахователна полица № 0030X0658306, ведно със законната лихва от 21.03.2022г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане, за сумата от 139,55 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху последната главница за период на забавата 15.10.2021г. до 20.03.2022г. и за сумата от 5000 лева – обезщетение за неимуществени вреди от извънсъдебния отказ на ответника да плати обезщетение по претенцията, мотивиран с деклариране на неверни обстоятелства, които вреди се изразяват в силен стрес,

разстройство на съня, сърцебиене, затруднена концентрация и раздразнителност.

ОСЪЖДА Й. А. А., ЕГН *****, съдебен адрес : гр. С., ул. „Х**“ № * – адв. М., да плати на „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД, ЕИК 121076907, със седалище и адрес на управление : гр. С., ул. „Стефан Караджа“ № 2, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата от 340 лева – разноси.

Решението е постановено при участието на привлеченото на страната на ответника трето лице – помагач „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление : гр. С., бул. „Симеоновско шосе“ № 67А.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____